

Vyhodnocení plnění prioritních opatření

Časového plánu

k

Programu zlepšování kvality ovzduší

ZÓNA STŘEDNÍ MORAVA CZ07

Zlínský kraj CZ072

OBSAH DOKUMENTU

ÚVOD	2
1. POPIS VÝCHOZÍHO STAVU OVZDUŠÍ	2
2. PRIORITY A VYHODNOCENÍ OPATŘENÍ ČASOVÉHO PLÁNU.....	5
2.1. Priority	5
2.2. Popis opatření včetně jejich vyhodnocení.....	10
3. NÁVAZNOST NA AKTUALIZACI PROGRAMU ZLEPŠOVÁNÍ KVALITY OVZDUŠÍ	22
4. ZÁVĚR	23
SEZNAM ZKRATEK.....	24
SEZNAM TABULEK.....	24
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	24

ÚVOD

Program zlepšování kvality ovzduší (dále jen „PZKO“), byl jako strategický dokument zpracován pro jednotlivé územní celky dělené jako zóny a aglomerace, a to v případě, že na daném územním celku dochází k překračování imisního limitu pro látky uvedené v bodech 1 až 3 přílohy č. 1 zákona 201/2012 Sb. Zákon o ochraně ovzduší (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“). V roce 2020 došlo z důvodu legislativních změn k jeho aktualizaci, na základě které, byly stanoveny Opatření PZKO. Dnem vydání PZKO 2020+ započla běžet lhůta pro vytvoření Akčního plánu, respektive Časového plánu provádění opatření k programu zlepšování kvality ovzduší, jako závazného dokumentu, ve kterém příslušné úřady k jednotlivým Opatřením stanoví taková podopatření, jež mají za úkol snížit úroveň znečištění ovzduší v oblastech s překračovanými limity pod legislativně stanovenou úroveň, a současně udržet podlimitní stavy tam, kde k překračování imisních limitů nedochází.

Zlínský a Olomoucký kraj je řazen pod územní celek Zóna střední Morava kód CZ07. Zlínský kraj jako samostatný celek je veden pod kódem CZ072.

Podopatření aplikovaná Zlínským krajem jsou shrnuta v „Časovém plánu Zlínského kraje pro provádění opatření uvedených v Programu zlepšování kvality ovzduší Zóny střední Morava – CZ07: Aktualizace 2020“ (dále jen „Časový plán“) schváleném usnesením Rady Zlínského kraje č. 1062/R37/22.

1. POPIS VÝCHOZÍHO STAVU OVZDUŠÍ

V rámci sledování kvality ovzduší na území Zlínského kraje jsou již historicky instalovány stanice automatizovaného imisního monitoringu („AIM“), na kterých se podílí zejména Český hydrometeorologický ústav (dále jen „ČHMÚ“) ve spolupráci s obcemi Zlín, Uherské Hradiště, Štítná nad Vláří, Těšnovice, Valašské Meziříčí, Vsetín. Komunální monitoring dále probíhá v obci Otrokovice. Z celkového počtu sedmi stanic jsou dvě venkovské pozadové, dvě předměstské pozadové, dvě dopravní a jedna městská pozadová.

Mezi sledované látky, pro které jsou v příloze č. 1 zákona o ochraně ovzduší stanoveny imisní limity patří SO₂, CO, PM₁₀, PM_{2.5}, Pb, NO₂ a benzen.

Tabulka 1: Překročení imisního limitu v rámci zón/aglomerací, krajů a obcí s rozšířenou působností České republiky, % plochy územního celku, 2019

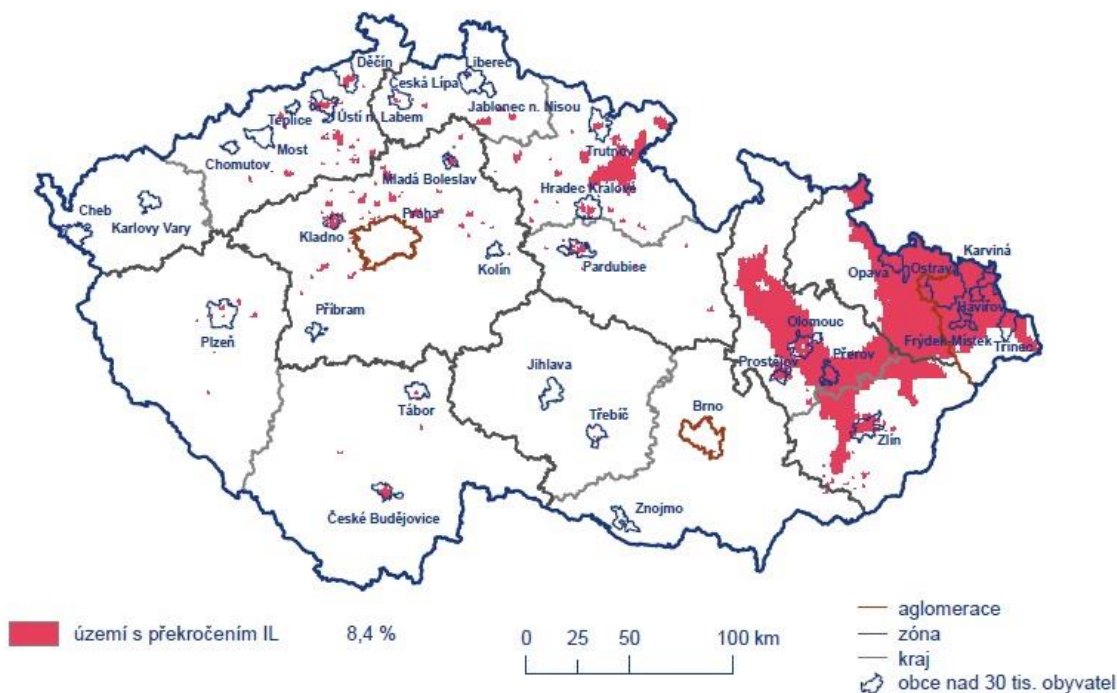
Zóna / aglomerace	Kraj	Znečišťující látky uvedené v příloze č. 1 zákona č. 201/2012 Sb., v platném znění						
		Bod 1 přílohy			Bod 3 přílohy		Bod 4 přílohy	
		PM ₁₀ 36. max 24h průměr > 50 µg.m ⁻³	PM _{2.5} roční průměr > 25 µg.m ⁻³	Souhrn překročení IL	BaP roční průměr > 1 ng.m ⁻³	Celkový souhrn překročení bez O ₃	O ₃ max. denní 8h klouzavý průměr > 120 µg.m ⁻³	Celkový souhrn překročení s O ₃
Aglomerace Praha	Praha	-	-	-	0,22	0,22	99,8	99,8
Zóna Střední Čechy	Středočeský kraj	0,01	-	-	1,59	1,59	98,79	98,79
Zóna Jihozápad	Jihočeský kraj	-	-	-	0,29	0,29	57,4	57,69
	Plzeňský kraj	-	-	-	0,25	0,25	91,16	91,34
Zóna Severozápad	Karlovarský kraj	-	-	-	-	-	99,12	99,12
	Ústecký kraj	0,04	-	0,04	2,1	2,14	99,96	99,96
		0,02	-	0,02	1,3	1,32	99,64	99,64
Zóna Severovýchod	Liberecký kraj	-	-	-	1,42	1,42	97,47	97,69
	Královéhradecký kraj	-	-	-	9,63	9,63	70,37	77,9
	Perdubický kraj	-	-	-	0,64	0,64	36,1	36,67
Zóna Jihovýchod		-	-	-	4,28	4,28	64,8	67,75
	Kraj Vysočina	-	-	-	0,03	0,03	53,58	53,61
	Jihomoravský kraj bez Brna	-	-	-	0,07	0,07	91,73	91,74
Aglomerace Brno		-	-	-	0,04	0,04	73,33	73,34
Zóna Střední Morava		-	-	-	0,87	0,87	64,88	65,32
	Olomoucký kraj	-	-	-	34,31	34,31	36,94	63,09
Zóna Střední Morava	Zlínský kraj	-	-	-	21,57	21,57	41,07	60,16
		-	-	-	28,84	28,84	38,71	61,83
Zóna Moravskoslezsko		0,35	-	0,35	49,68	49,68	24,84	65,41
Aglomerace Ostrava/ Karviná/Frýdek-Místek	Moravskoslezský kraj	10,14	1,63	10,14	70,13	70,13	8,97	72,9
		3,77	0,57	3,77	56,82	56,82	19,3	68,03

Zdroj: ČHMÚ – Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2019.

Z informací ve výše uvedené tabulce č. 1 vyplývá, že mezi hlavní znečišťující látky, spadající do přílohy č. 1 až 3, zákona o ochraně ovzduší, u kterých dochází na území České republiky k překračování imisních limitů, jsou v roce 2019 pevné částice (PM₁₀, PM_{2,5}) a benzen, zastoupený jako polycyklický aromatický uhlovodík benzo(a)pyren (dále jen „BaP“).

Na území Zlínského kraje docházelo v roce 2019 k překračování imisních limitů pouze u látky BaP (viz. tab. č. 1) a to na 21,57 % rozlohy kraje. Dotčená oblast je graficky znázorněna na obr. č. 1 níže.

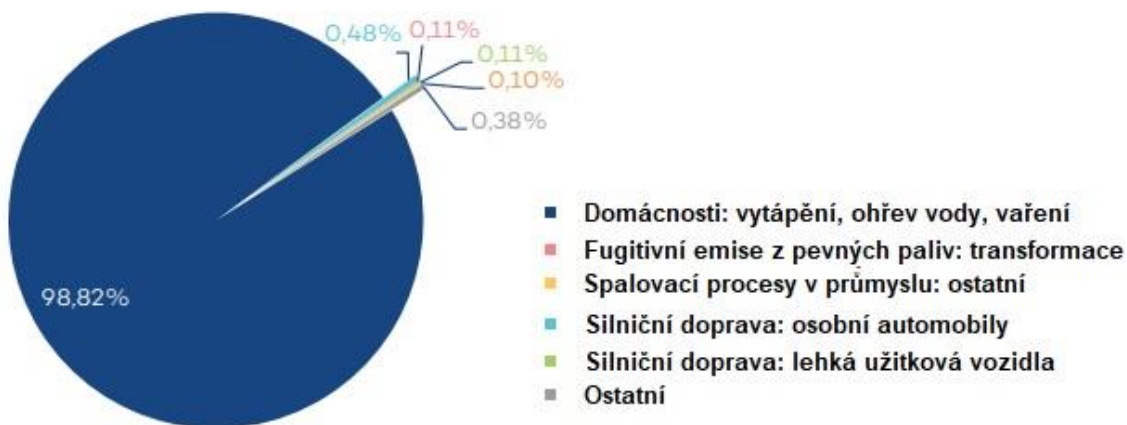
Obrázek 1: Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu, 2019

Zdroj: ČHMÚ – Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2019.

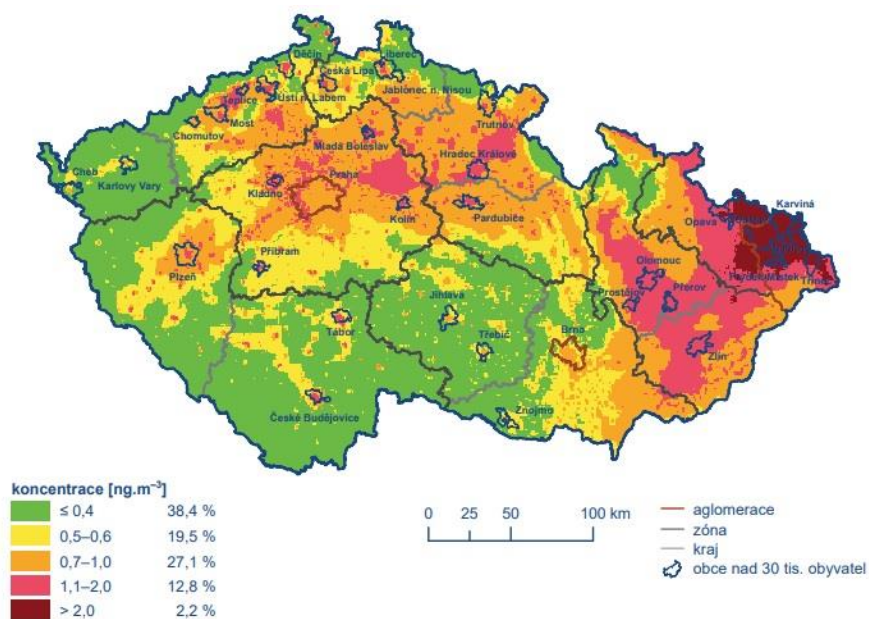
BaP je běžně považován za produkt nedokonalého spalování. Na obrázku č. 2 je vyznačena oblast překračování limitu BaP. V roce 2018 byl hlavním emitentem BaP označen sektor Domácnosti, ve kterém se jedná hlavně o lokální topeniště.

Obrázek 2: Podíl sektorů NFR na celkových emisích benzo(a)pyrenu, 2018

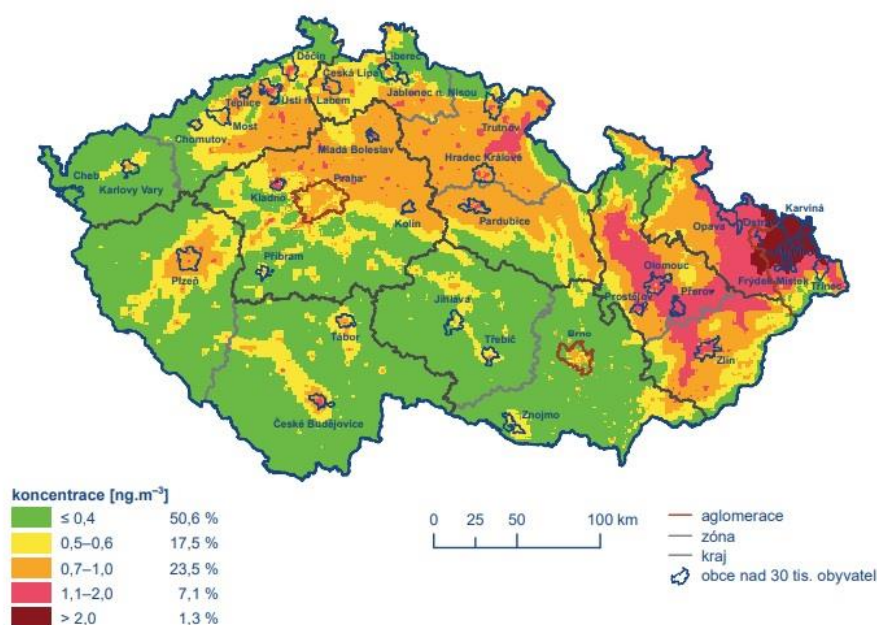
Zdroj: ČHMÚ – Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2019.

Obrázek 3: Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací benzo(a)pyrenu, 2015-2019

Zdroj: ČHMÚ – Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2019.

Obrázek 4: Pole roční průměrné koncentrace benzo(a)pyrenu, 2019

Zdroj: ČHMÚ – Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2019.

Z dlouhodobého hlediska se stav ročních průměrných koncentrací BaP na území Zlínského kraje zlepšuje, tuto skutečnost lze pozorovat na průměrné roční koncentraci v roce 2019 graficky znázorněné na obrázku č. 4 ve srovnání s pětiletou průměrnou koncentrací na obrázku č. 3.

2. PRIORITY A VYHODNOCENÍ OPATŘENÍ ČASOVÉHO PLÁNU

2.1. Priority

Tabulka 2 - 7: Cílové obce Programu 2020+, kde je třeba realizovat nová opatření – Zlínský kraj

Název kraje	Název ORP	Název obce	Procento plochy s překročeným imisním limitem po aplikaci stávajících opatření	
			PM _{2,5} (platný od roku 2020)	benzo[a]pyren
Zlínský kraj	Bystřice pod Hostýnem	Brusné	0	73,14
Zlínský kraj	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	0	85,55
Zlínský kraj	Bystřice pod Hostýnem	Chomýž	0	93,62
Zlínský kraj	Bystřice pod Hostýnem	Chvalčov	0	71,23
Zlínský kraj	Bystřice pod Hostýnem	Loukov	0	30,54
Zlínský kraj	Bystřice pod Hostýnem	Slavkov pod Hostýnem	0	75,41
Zlínský kraj	Holešov	Holešov	0	75,22
Zlínský kraj	Holešov	Jankovice	0	94,94
Zlínský kraj	Holešov	Kostelec u Holešova	0	84,32
Zlínský kraj	Holešov	Martinice	0	82,35
Zlínský kraj	Holešov	Míškovice	0	89,01
Zlínský kraj	Holešov	Němčice	0	85,64
Zlínský kraj	Holešov	Pacetluky	0	1,18
Zlínský kraj	Holešov	Prusinovice	0	57,69
Zlínský kraj	Holešov	Přilepy	0	78,57
Zlínský kraj	Holešov	Roštění	0	81,49
Zlínský kraj	Holešov	Rymice	0	67,07
Zlínský kraj	Holešov	Žeranovice	0	85,69
Zlínský kraj	Kroměříž	Bařice-Velké Těšany	0	34,76
Zlínský kraj	Kroměříž	Břest	0	83,09
Zlínský kraj	Kroměříž	Dřínov	0	92,44
Zlínský kraj	Kroměříž	Hulín	0	70,25
Zlínský kraj	Kroměříž	Chropyně	0	38,46
Zlínský kraj	Kroměříž	Jarohněvice	0	0,13
Zlínský kraj	Kroměříž	Kroměříž	0	74,28
Zlínský kraj	Kroměříž	Kvasice	0	52,88
Zlínský kraj	Kroměříž	Kyselovice	0	86,05
Zlínský kraj	Kroměříž	Morkovice-Slížany	0	10,97
Zlínský kraj	Kroměříž	Počenice-Tetětice	0	79,47
Zlínský kraj	Kroměříž	Pravčice	0	16,66
Zlínský kraj	Kroměříž	Rataje	0	31,64
Zlínský kraj	Kroměříž	Roštín	0	32,46
Zlínský kraj	Kroměříž	Skaštice	0	45,19
Zlínský kraj	Kroměříž	Sulimov	0	92,02
Zlínský kraj	Kroměříž	Vrbka	0	20,81

Zlínský kraj	Kroměříž	Záříčí	0	58,3
Zlínský kraj	Kroměříž	Zborovice	0	26,32
Zlínský kraj	Kroměříž	Zdounky	0	49,03
Zlínský kraj	Kroměříž	Žalkovice	0	69,74
Zlínský kraj	Luhačovice	Biskupice	0	42,58
Zlínský kraj	Luhačovice	Dolní Lhota	0	24,59
Zlínský kraj	Luhačovice	Homí Lhota	0	69,19
Zlínský kraj	Luhačovice	Luhačovice	0	23,23
Zlínský kraj	Luhačovice	Petrůvka	0	78,48
Zlínský kraj	Luhačovice	Pozlovice	0	52,93
Zlínský kraj	Luhačovice	Sehradice	0	67,99
Zlínský kraj	Luhačovice	Slavičín	0	69,24
Zlínský kraj	Luhačovice	Slopné	0	59,51
Zlínský kraj	Otrokovice	Bělov	0	6,43
Zlínský kraj	Otrokovice	Halenkovice	0	54,85
Zlínský kraj	Otrokovice	Napajedla	0	91,96
Zlínský kraj	Otrokovice	Otrokovice	0	96,37
Zlínský kraj	Otrokovice	Pohořelice	0	85,19
Zlínský kraj	Otrokovice	Spytihněv	0	78,41
Zlínský kraj	Otrokovice	Tlumačov	0	92,83
Zlínský kraj	Otrokovice	Žlutava	0	86,28
Zlínský kraj	Rožnov pod Radhoštěm	Dolní Bečva	0	99,29
Zlínský kraj	Rožnov pod Radhoštěm	Horní Bečva	0	96,63
Zlínský kraj	Rožnov pod Radhoštěm	Hutisko-Solanec	0	66,66
Zlínský kraj	Rožnov pod Radhoštěm	Prostřední Bečva	0	99,69
Zlínský kraj	Rožnov pod Radhoštěm	Rožnov pod Radhoštěm	0	99,09
Zlínský kraj	Rožnov pod Radhoštěm	Valašská Bystřice	0	15,54
Zlínský kraj	Rožnov pod Radhoštěm	Vidče	0	64,23
Zlínský kraj	Rožnov pod Radhoštěm	Vigantice	0	99,32
Zlínský kraj	Rožnov pod Radhoštěm	Zubří	0	100
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Babice	0	99,35
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Bilovice	0	99,12
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Boršice	0	89,42
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Boršice u Blatnice	0	85,75
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Břestek	0	45,22
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Březolupy	0	78,93
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Buchlovice	0	75,26
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Částkov	0	81,48
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Hluk	0	13,83
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Huštěnovice	0	96,27
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Jalubí	0	85,31
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Kněžpole	0	99,15

Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Kostelany nad Moravou	0	92,62
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Kudlovice	0	78,23
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Kunovice	0	57,75
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Mistřice	0	75,28
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Nedachlebice	0	76,19
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Nedakonice	0	57,42
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Ořechov	0	97,77
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Ostrožská Lhota	0	100
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Ostrožská Nová Ves	0	86,53
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Podolí	0	89,35
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Polešovice	0	80,1
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Popovice	0	88,67
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Staré Město	0	67,3
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Sušice	0	89,29
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Topolná	0	97
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Traplice	0	43,17
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Tupesy	0	99,68
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	0	99,09
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Uherský Ostroh	0	41,87
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Vážany	0	20,86
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Velehrad	0	50,83
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Zlámanec	0	58,46
Zlínský kraj	Uherské Hradiště	Zlechov	0	35,55
Zlínský kraj	Uherský Brod	Bánov	0	98,46
Zlínský kraj	Uherský Brod	Bojkovice	0	68,5
Zlínský kraj	Uherský Brod	Březová	0	35,91
Zlínský kraj	Uherský Brod	Bystřice pod Lopeníkem	0	55,42
Zlínský kraj	Uherský Brod	Dolní Němčí	0	83,29
Zlínský kraj	Uherský Brod	Drslavice	0	86,97
Zlínský kraj	Uherský Brod	Horní Němčí	0	96,94
Zlínský kraj	Uherský Brod	Hradčovice	0	77,39
Zlínský kraj	Uherský Brod	Komňa	0	12,89
Zlínský kraj	Uherský Brod	Korytná	0	94,06
Zlínský kraj	Uherský Brod	Lopeník	0	0,43
Zlínský kraj	Uherský Brod	Nezdenice	0	86,81
Zlínský kraj	Uherský Brod	Nivnice	0	61
Zlínský kraj	Uherský Brod	Pašovice	0	72,97
Zlínský kraj	Uherský Brod	Pitín	0	11,59
Zlínský kraj	Uherský Brod	Prakšice	0	81,07
Zlínský kraj	Uherský Brod	Slavkov	0	67,84
Zlínský kraj	Uherský Brod	Starý Hrozenkov	0	28,61
Zlínský kraj	Uherský Brod	Strání	0	55,48

Zlínský kraj	Uherský Brod	Suchá Loz	0	50,19
Zlínský kraj	Uherský Brod	Šumice	0	96,02
Zlínský kraj	Uherský Brod	Uherský Brod	0	83,77
Zlínský kraj	Uherský Brod	Veletiny	0	49,75
Zlínský kraj	Uherský Brod	Vičnov	0	60,87
Zlínský kraj	Uherský Brod	Záhorovice	0	46,16
Zlínský kraj	Valašské Klobouky	Brumov-Bylnice	0	74,59
Zlínský kraj	Valašské Klobouky	Drnovice	0	0,03
Zlínský kraj	Valašské Klobouky	Jestřabí	0	74,79
Zlínský kraj	Valašské Klobouky	Návojná	0	97,67
Zlínský kraj	Valašské Klobouky	Nedašov	0	73,92
Zlínský kraj	Valašské Klobouky	Nedašova Lhota	0	38,1
Zlínský kraj	Valašské Klobouky	Poteč	0	71,14
Zlínský kraj	Valašské Klobouky	Štítná nad Vláří-Popov	0	9,95
Zlínský kraj	Valašské Klobouky	Újezd	0	85,96
Zlínský kraj	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	0	30,09
Zlínský kraj	Valašské Klobouky	Vlachovice	0	68,77
Zlínský kraj	Valašské Klobouky	Vysoké Pole	0	76,93
Zlínský kraj	Valašské Meziříčí	Branky	0	99,94
Zlínský kraj	Valašské Meziříčí	Choryně	0	100
Zlínský kraj	Valašské Meziříčí	Jarcová	0	52,5
Zlínský kraj	Valašské Meziříčí	Kelč	0	87,36
Zlínský kraj	Valašské Meziříčí	Kladeruby	0	100
Zlínský kraj	Valašské Meziříčí	Krhová	0	100
Zlínský kraj	Valašské Meziříčí	Kunovice	0	28,13
Zlínský kraj	Valašské Meziříčí	Lešná	0	100
Zlínský kraj	Valašské Meziříčí	Loučka	0	74,65
Zlínský kraj	Valašské Meziříčí	Police	0	29,27
Zlínský kraj	Valašské Meziříčí	Poličná	0	100
Zlínský kraj	Valašské Meziříčí	Střítež nad Bečvou	0	92,51
Zlínský kraj	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	0	97,8
Zlínský kraj	Valašské Meziříčí	Zašová	0	95,43
Zlínský kraj	Vizovice	Bratřejov	0	59,65
Zlínský kraj	Vizovice	Březová	0	80,02
Zlínský kraj	Vizovice	Hrobice	0	0,46
Zlínský kraj	Vizovice	Jasenná	0	32,19
Zlínský kraj	Vizovice	Neubuz	0	42,83
Zlínský kraj	Vizovice	Podkopná Lhota	0	19,79
Zlínský kraj	Vizovice	Slušovice	0	91,95
Zlínský kraj	Vizovice	Tmava	0	8,04
Zlínský kraj	Vizovice	Veselá	0	80,73
Zlínský kraj	Vizovice	Vizovice	0	70,75

Zlínský kraj	Vizovice	Všemina	0	43,13
Zlínský kraj	Vizovice	Zádvěřice-Raková	0	35,51
Zlínský kraj	Vsetín	Bystřička	0	0,93
Zlínský kraj	Vsetín	Francova Lhota	0	69,3
Zlínský kraj	Vsetín	Halenkov	0	68,23
Zlínský kraj	Vsetín	Horní Lideč	0	80,37
Zlínský kraj	Vsetín	Hošťálková	0	68,85
Zlínský kraj	Vsetín	Hovězí	0	74,96
Zlínský kraj	Vsetín	Huslenky	0	36,38
Zlínský kraj	Vsetín	Jablůnka	0	75,27
Zlínský kraj	Vsetín	Janová	0	68,72
Zlínský kraj	Vsetín	Karolinka	0	73,39
Zlínský kraj	Vsetín	Kateřinice	0	44,81
Zlínský kraj	Vsetín	Lačnov	0	43,67
Zlínský kraj	Vsetín	Leskovec	0	46,25
Zlínský kraj	Vsetín	Lhota u Vsetína	0	43,08
Zlínský kraj	Vsetín	Lidečko	0	84,47
Zlínský kraj	Vsetín	Liptál	0	52,7
Zlínský kraj	Vsetín	Nový Hrozenkov	0	55,25
Zlínský kraj	Vsetín	Pozděchov	0	22,32
Zlínský kraj	Vsetín	Prlov	0	9,41
Zlínský kraj	Vsetín	Pržno	0	70,77
Zlínský kraj	Vsetín	Ratiboř	0	61,62
Zlínský kraj	Vsetín	Růžďka	0	5,13
Zlínský kraj	Vsetín	Ústí	0	96,38
Zlínský kraj	Vsetín	Valašská Polanka	0	40,75
Zlínský kraj	Vsetín	Valašská Senice	0	8,25
Zlínský kraj	Vsetín	Velké Karlovice	0	34,83
Zlínský kraj	Vsetín	Vsetín	0	68,26
Zlínský kraj	Zlín	Březnice	0	53,91
Zlínský kraj	Zlín	Doubravy	0	39,53
Zlínský kraj	Zlín	Fryšták	0	84,75
Zlínský kraj	Zlín	Hostišová	0	86,51
Zlínský kraj	Zlín	Hřivínův Újezd	0	69,55
Zlínský kraj	Zlín	Hvozdná	0	93,5
Zlínský kraj	Zlín	Kašava	0	13,8
Zlínský kraj	Zlín	Lhota	0	74,83
Zlínský kraj	Zlín	Lípa	0	44,59
Zlínský kraj	Zlín	Lukov	0	98,24
Zlínský kraj	Zlín	Lukoveček	0	1,05
Zlínský kraj	Zlín	Machová	0	100
Zlínský kraj	Zlín	Mysločovice	0	58,25
Zlínský kraj	Zlín	Ostrata	0	0,44
Zlínský kraj	Zlín	Racková	0	31,28
Zlínský kraj	Zlín	Sazovice	0	59,04
Zlínský kraj	Zlín	Tečovice	0	90,8
Zlínský kraj	Zlín	Velký Ořechov	0	61,72
Zlínský kraj	Zlín	ZLÍN	0	84,63
Zlínský kraj	Zlín	Želechovice nad Dřevnicí	0	58,89

Zdroj: MŽP – Program zlepšování kvality ovzduší 2020+, Zóna Střední Morava

Program zlepšování kvality ovzduší 2020+ vymezil výše uvedené obce, na jejichž území bylo nutno realizovat nová opatření pro snížení procenta plochy s překročováním imisním limitem.

Po aplikaci opatření stanovených Časovým plánem mělo být dosaženo u jednotlivých obcí stavu uvedeném v tab. č. 2 – č. 7. Ve Zlínském kraji měla být ze všech sledovaných látek zaměřena pozornost zejména na snížení imisních koncentrací BaP, neboť ani po aplikaci opatření Časového plánu, nebyl u některých obcí dle predikovaných dat z výše uvedených tabulek předpoklad pro dosažení optimálního stavu.

V Časovém plánu byla stanovena taková podoopatření, která měla za úkol co nejefektivněji a v co nejkratším čase snížit imisní koncentrace BaP ve vybraných obcích.

2.2. Popis opatření včetně jejich vyhodnocení

V rámci PZKO 2020+ byla stanovena následující prioritní opatření:

Kód opatření: PZKO_2020_1 (označení podopatření A)

Název opatření: Účinná kontrola plnění požadavků kladených na provozovatele spalovacích zdrojů zákonem o ochraně ovzduší

Cíl opatření a podpůrné informace: Cílem opatření je zajistit a kontrolovat, aby provozovatelé spalovacích zdrojů dodržovali požadavky zákona o ochraně ovzduší, zejména co se týče povinné instalace akumulčních nádrže, pravidelných technických kontrol, spalovaného paliva a instalace a provozu kotlů v souladu s pokyny výrobce a dodavatele a s přílohou č. 11 zákona o ochraně ovzduší.

Územní rozsah realizace opatření: Opatření je třeba realizovat v cílových obcích dle tab. č. 2 – č. 7.

Gesce: OÚ ORP, obce, kraj, MŽP

Komentář k opatření: Z hlediska kontrol spalovacích zdrojů za účelem dodržování zákona o ochraně ovzduší je příslušné orgány ORP (OÚ ORP). Z hlediska tohoto opatření je v časovém plánu Zlínského kraje zahrnuta finanční podpora za účelem výměny spalovacích zařízení. Na základě požadavků vyplývajících z § 17 odst. 1 písm. g) a z § 41 odst. 16 zákona o ochraně ovzduší musí provozované zdroje od 1. září 2022 splňovat parametry odpovídající nejméně 3. třídě dle normy ČSN EN 303-5. Toto opatření bude realizováno na celém území kraje formou dotačního titulu Program výměny zdrojů tepla v domácnostech Zlínského kraje III mediálně známého pod pojmem „Kotlíkové dotace 2022“ kdy sběr předžádostí započne v říjnu 2021. Aktuální dotační titul se bude zaměřovat na nízkopříjmové domácnosti, které dosáhnou až na 95% dotaci. Ostatní domácnosti si budou moci vyměnit kotel s dotací až 50% v rámci programu Nová zelená úsporám.

Podopatření realizovaná krajem:

Podopatření A1

Aktivita: Finanční podpora

Cíl: Poskytování dotací za účelem výměny kotlů I. a II. emisní třídy v rámci území Zlínského kraje. Tato dotace bude poskytována nízkopříjmovým domácnostem. Program výměny zdrojů tepla v domácnostech Zlínského kraje III

Dílčí kroky:

Analýza situace v kraji – Zlínský kraj doposud realizoval tři programy výměny zdrojů tepla v domácnostech, v rámci kterých bylo realizováno a proplaceno 4 417 dílčích projektů v celkové výši 496 606 611 Kč. Na kotlíkové dotace 2021+ bude k dispozici minimálně 14 miliard korun, z toho 5,5 miliardy se rozdělí mezi nízkopříjmové domácnosti a 8,5 miliardy bude možné využít přes program Nová zelená úsporám.

Identifikace finančních zdrojů - V rámci projektu "Program výměny zdrojů tepla v domácnostech Zlínského kraje III" získal Zlínský kraj 166 493 776 Kč a z této dotace bude podpořeno min. dalších 1598 výměn starých zdrojů tepla na nové nízkoemisní zdroje tepla v domácnostech Zlínského kraje. Program výměny zdrojů tepla v domácnostech Zlínského kraje III byl navýšen o nevyčerpané prostředky z Programu výměny zdrojů tepla v domácnostech Zlínského

kraje a z Programu výměny zdrojů tepla v domácnostech Zlínského kraje II a dále pak o prostředky z MŽP v rámci druhé vlny navýšení pro kraje v celkové výši o 17 580 572 Kč.

Schválení materiálu radou nebo zastupitelstvem Zlínského kraje –

Spuštění programu – Zahrnuje zveřejnění programu na úřední desce a jeho následnou propagaci formou medií a sociálních sítí (tisk, webové stránky kraje, letáky, brožury, plakáty v MHD ...)

Aktivní podpora pro zájemce o získání dotačního titulu – V rámci úřadu bude vyčleněno několik zaměstnanců poskytujících poradní a informační činnost v rámci podávání žádostí, pomoc při vyplnění žádosti apod.

Interní gesce: odbor strategického rozvoje kraje

Náklady, zdroje financování: Finanční zdroje kraje

Termín splnění: dle časového plánu Zlínského kraje

VYHODNOCENÍ OPATŘENÍ A1:

Tabulka 8: Přehled realizovaných výměn 2020 - 2024

Počet realizovaných výměn				
Rok uvedení nového zdroje do provozu	Program III OPŽP 2014-2020	Program nízkopříjmové domácnosti OPŽP 2021-2027	Program nízkopříjmové domácnosti II OPŽP 2021-2027	Celkem provedených výměn
2020	902	0	0	902
2021	563	209	1	773
2022	125	501	12	638
2023	51	669	74	794
2024	0	108	109	217
	1641	1487	196	3324

Zdroj: KÚZK, Odbor strategického rozvoje kraje, 2024

V letech 2020-2024 bylo žadateli ve Zlínském kraji vyměněno 3324 starých kotlů za nové ekologické zdroje tepla. V letech 2020-2024 jsou podpořené výměny v rámci Programu výměny zdrojů tepla v domácnostech Zlínského kraje III (projekt ukončen) a v realizovaných Programech výměny zdrojů tepla v nízkopříjmových domácnostech Zlínského kraje I a II, které v současné době probíhají.

Zlínský kraj podpořil v rámci kotlíkových dotací vyhlášených ve Zlínském kraji **celkem již 6826 výměn starých zdrojů tepla za nové ekologické zdroje v celkové výši dotace 811 763 868 Kč.**

Podopatření A2

Aktivita: Obměna spalovacích stacionárních zdrojů provozovaných v objektech, které spravuje kraj z titulu vlastnického či jiného majetkového práva

Cíl: Zajistit, aby nemovitosti spravované krajem měly moderní technologie k vytápění vlastních prostor nebo alternativně pomáhala zajistit částečnou nebo úplnou energetickou soběstačnost objektu.

Dílčí kroky:

Analýza situace v kraji – Jednotlivé příspěvkové organizace zřizované krajem budou osloveny pro zjištění momentálního stavu. Budou upozorněni na možnost spolufinancování modernizace systémů pro získávání tepla a energie.

Identifikace finančních zdrojů – Hlavním zdrojem financí bude Státní fond životního prostředí (SFŽP)

Podávání žádostí – Bude vedena diskuze v rámci možných modernizací zařízení. Energetická agentura Zlínského kraje poskytne potřebnou součinnost při podávání žádostí o poskytnutí dotačního titulu.

Realizace modernizačních opatření

Interní gesce: Energetická agentura Zlínského kraje

Náklady, zdroje financování: Vlastní zdroje jednotlivých organizací, Finanční podpora státu prostřednictvím SFŽP

Termín splnění: dle časového plánu Zlínského kraje

VYHODNOCENÍ OPATŘENÍ A2:

Energetickou agenturou Zlínského kraje (dále jen „EAK“) ve spolupráci s Odborem strategického rozvoje kraje byla situace ve Zlínském kraji analyzována následovně:

Zdroje tepla na zemní plyn

Pro stávající budovy, které hodlá kraj i nadále v následujících 10 letech provozovat, je potřeba připravit projektové dokumentace na výměnu nejstarších kotlů za nové kondenzační a pouze tímto opatřením se dá konstatovat, že se spotřeba plynu sníží o 10 až 30 %. Se zvyšování tlaku na vyšší účinnost kotlů poroste jejich cena.

Kraj provozuje u 86 organizací 223 kotelen v kategorii maloodběratelů s celkovou roční spotřebou 25 GWh ročně a u 27 organizací 36 kotelen v kategorii nad 630 tis. MWh/rok s celkovou roční spotřebou 46 GWh.

V rámci průzkumu bylo zjištěno, že v budovách organizací kraje se nachází 108 kotelen starších 10 let, z toho:

- 9 kotelen v organizacích kultury
- 33 kotelen v organizacích sociálních služeb
- 66 kotelen ve školských organizacích

Energetická agentura ZK navrhla rozdělení modernizace těchto kotelen do 5 etap:

1. etapa - 24 kotelen kotle instalované před rokem 2000 vyměnit za vlastní prostředky - zde není možno čerpat dotaci
2. etapa zabývat se využitím výzvy NPO výzva č.8/2024 u 12 objektů –investice i do zateplení (výzva 01.07.2024 - 30.10.2024)
3. etapa - 45 kotelen pod 200 kW instal. výkonu (instalace kotlů byla v letech 2000-2014) - připravovat dle stavu kotlů projekty k jejich výměně
4. etapa - 21 kotelen s instal. výkonem nad 200 kW – připravovat projekty a hledat možnosti snížení výkonu. Případně doteplít.
5. etapa - otázka dalšího provozování 6 objektů a dle toho i kotelen (?)

Na základě výše uvedeného prověření bylo zjištěno, že v rámci 1. etapy (nutné řešení 24 kotlů instalovaných před rokem 2000):

Kultura (celkem 3 kotelny)

- 3 kotelny v budovách organizací kultury není možno řešit z dotačních zdrojů, doporučuje se zahájit přípravu realizace obnovy a zajištění vlastních prostředků na rok 2025

Sociální služby (celkem 2 kotelny)

- realizace obnovy 1 kotelny proběhne v roce 2024 (z vlastních prostředků)
- v případě 1 kotelny pokračovat v přípravě obnovy (z vlastních prostředků)

Školství (celkem 19 kotelen)

- probíhá příprava obnovy 3 kotelen (z vlastních prostředků)
- 1 kotelna bude renovována v roce 2024 (z vlastních prostředků)
- 1 kotelna má předložen projekt do OP ŽP
- v případě zbývajících 14 kotelen se navrhuje zahájit přípravu obnovy technicky zastaralých zdrojů a zajištění financování z vlastních prostředků (nelze získat dotační prostředky) ve spolupráci odboru investic a věcně příslušných odborů

Kromě výše uvedených 24 kotelen 1. etapy je připravována:

- obnova 4 kotelen ve školských zařízeních (realizace 2025 z vlastních prostředků)

- zahájení přípravy snížení energetické náročnosti 2 budov (včetně zdrojů tepla) Střední uměleckoprůmyslové školy v Uherském Hradišti z dotačních prostředků

(text převzat od EAK; Odbor strategického rozvoje kraje, 2024)

Kód opatření: PZKO_2020_2 (označení podopatření B)

Název opatření: Zvýšení povědomí provozovatelů o vlivu spalování pevných paliv na kvalitu ovzduší, významu správné údržby a obsluhy zdrojů a volby správného paliva

Cíl opatření a podpůrné informace: Cílem opatření je zvýšit povědomí provozovatelů spalovacích stacionárních zdrojů, především na pevná paliva, o podílu těchto zdrojů na celkové úrovni znečištění ovzduší a faktorech, které ke zvýšenému znečišťování přispívají. Zároveň je cílem provozovatele motivovat k používání pouze kvalitních paliv k vytápění v souladu s pokyny výrobce

Územní rozsah realizace opatření: Opatření je třeba realizovat v cílových obcích dle tab. č. 2 – č. 7.

Gesce: obce, kraj

Komentář k opatření: Na základě tohoto opatření bude v rámci kraje realizována rozsáhlá osvětová kampaň. Tato kampaň bude zahrnovat informace o správném výběru paliva, správnému postupu při vytápění, podílu lokálního vytápění na celkovém znečištění ovzduší a svým charakterem bude motivovat lidi především finanční úsporou spojenou se správným způsobem vytápění. Kampaň bude dostupná jak online informacemi obsaženými na aktualizovaném webu krajského úřadu, dále informacemi obsaženými formou různých periodik, informačních brožurek a v neposlední řadě proběhne několik kontaktních kampaní ve vybraných městech Zlínského kraje.

Podopatření realizovaná krajem:

Podopatření B1

Aktivita: Osvěta formou nejméně 3 edukativních vystoupení „SMOKEMAN ZASAHUJE“ ve vybraných okresních městech

Cíl: Cílem vystoupení je zábavnou formou upozornit diváky na problematiku lokálního vytápění. Během vystoupení bude divákům vysvětleno, jak správně topit, jak je důležité vybrat a správně skladovat palivo, jaký vliv má špatná obsluha spalovacího zařízení na okolní ovzduší a jaké benefity (nejen finanční) jsou spojeny se správným vytápěním.

Dílčí kroky:

Analýza vhodných míst k realizaci – Budou vybrána minimálně 3 okresní města, ve kterých se uskuteční osvětová akce „SMOKEMAN“. Po dohodě s příslušnými orgány vybraných měst bude vytipováno datum možné realizace. O akci budou informovány nejbližší školská zařízení.

Identifikace finančních zdrojů – Finanční prostředky budou čerpány prostřednictvím programu LIFE, tento program financuje Opatření k lepšímu řízení v oblasti životního prostředí prostřednictvím rozsáhlých informačních kampaní a komunikačních aktivit, kdy lze využít finanční podporu až 55% (zdroj: web programu LIFE). Možná finanční spoluúčast obecních úřadů.

Realizace akce – Realizace proběhne před zahájením topné sezony na přelomu léta/podzimu 2022.

Interní gesce: odbor životního prostředí a zemědělství ve spolupráci s obecními úřady

Náklady, zdroje financování: Dotační titul vycházející z programu LIFE, popřípadě finanční zdroje kraje a obcí

Termín splnění: dle časového plánu Zlínského kraje

VYHODNOCENÍ OPATŘENÍ B1:

Edukativní show „SMOKEMAN ZASAHUJE“, byly realizovány ve spolupráci s Vysokou školou báňskou - Technickou univerzitou Ostrava realizována ve 3 okresních městech Zlínského kraje.

Akce byly zaměřeny na přiblížení problematiky správného spalování v lokálních topeništích pro širokou veřejnost. Veřejnost je během vystoupení mimo jiné seznámena se základními typy konstrukcí spalovacích zařízení s důrazem na

důležitost správné obsluhy během mnoha praktických ukázek. Nejmladší účastníci jsou také zapojeni do řady zajímavých úkolů, kdy se například sami mohou zúčastnit měření a zjistit tak, kolikrát horší je spalování odpadů oproti spalování suchého dřeva. Oblíbeným pokusem dětí je znázornění inverze v akváriu. Během jednoduchého pokusu se děti dozví, jak inverze vzniká a jak si samy mohou doma za použití kuchyňské soli, vody a potravinářského barviva inverzi vytvořit. Dále si děti mohou zkusit měření teploty plamene pomocí termočlánku nebo termokamery. Show je určena jak pro děti s rodiči, tak pro celé skupiny dětí ze základních škol. Z tohoto důvodu byly vždy na základě spolupráce s příslušnými obecními úřady osloveny veškerá školská zařízení v místě. Z hlediska účelnosti byla jednotlivá vystoupení realizována buď to na začátku, nebo na konci topné sezóny. Každá show byla rozdělena do dvou programů, kdy dopolední program byl zaměřen na školská zařízení a odpolední program pro širokou veřejnost. Místo vystoupení bylo vybráno vždy na základě konzultace s místním obecním úřadem s důrazem na zvýšený pohyb osob pro co největší dosah.

Termíny uskutečněných akcí:

14.10. 2021 Kroměříž (dopolední program pro místní školská zařízení; odpolední program pro širokou veřejnost)

9.6. 2022 Bystřice pod Hostýnem (dopolední program pro místní školská zařízení; odpolední program pro širokou veřejnost)

13.9. 2022 Valašské Klobouky (dopolední program pro místní školská zařízení; odpolední program pro širokou veřejnost)

Obrázek 5: SMOKEMAN zasahuje! Program Kroměříž, 14.10. 2021

Zdroj: Městský úřad Kroměříž

Obrázek 6: SMOKEMAN zasahuje! Program Bystřice pod Hostýnem, 9.6. 2022

Zdroj: Tým SMOKEMAN

Obrázek 7: SMOKEMAN zasahuje! Program Valašské Klobouky, 13.9. 2022

Zdroj: Městský úřad Valašské Klobouky

Podopatření B2

Aktivita: Osvěta formou distribuce příručky „Jak správně topit a ušetřit“

Cíl: Cílem je dostat informační příručky o správném vytápění dostat přímo k provozovatelům spalovacích zařízení. Příručka informuje čtenáře (provozovatele kotle) o zákazu spalování v kotlech nižší než 3. třídy po 1. září 2022. Stručně a zábavně informuje provozovatele, jak správně topit, aby bylo dosaženo co největší efektivity při vytápění (jak vybrat vhodné zařízení a jak jej udržovat, jak vybrat a skladovat palivo a v neposlední řadě jaké benefity to přináší).

Dílčí kroky:

Distribuce k provozovatelům spalovacích zařízení – MŽP poskytne informační příručky kraji, který jej dále rozdělí mezi jednotlivé OÚ ORP. Následně budou prostřednictvím OÚ ORP distribuovány do jednotlivých obcí.

Interní gesce: odbor životního prostředí a zemědělství, OÚ ORP, obce

Náklady, zdroje financování: bez finančního podílu; materiál bude poskytnut ze strany MŽP

Termín splnění: dle časového plánu Zlínského kraje

VYHODNOCENÍ OPATŘENÍ B2:

Příručka MŽP „Jak správně topit a ušetřit“ byla Krajským úřadem Zlínského kraje distribuována mezi jednotlivé obecní úřady obcí s rozšířenou působností v letech 2022 a 2023. Počty příruček byly rozděleny vždy mezi jednotlivá ORP na základě počtu domácností. Dle dotazníku krajského úřadu byly příručky rozděleny primárně mezi jednotlivé obce v působnosti ORP, sekundárně pak do školských zařízení a knihoven a dále pak několik kusů bylo vždy ponecháno na obecních úřadech ORP pro případné zájemce.

Podopatření B3

Aktivita: Osvěta v rámci aktualizace webu Zlínského kraje

Cíl: Cílem je šířit informace o správném vytápění ve spalovacích zařízeních. Jedním ze způsobů, jak tyto informace co nejvíce zpřístupnit mezi provozovatele je umístit informace obsažené v příručce na webové stránky Zlínského kraje. Příručka informuje čtenáře (provozovatele kotle) o zákazu spalování v kotlech nižší než 3. třídy po 1. září 2022. Stručně a zábavně informuje provozovatele, jak správně topit, aby bylo dosaženo co největší efektivity při vytápění (jak vybrat vhodné zařízení a jak jej udržovat, jak vybrat a skladovat palivo a v neposlední řadě jaké benefity to přináší).

Dílčí kroky:

Zveřejnění v rámci aktualizace webu kraje – V rámci modernizace webu kraje bude zveřejněn obsah příručky „Jak správně topit a ušetřit“ a dalších informací týkajících se osvěty.

Interní gesce: odbor životního prostředí a zemědělství ve spolupráci s odborem informačních a komunikačních technologií

Náklady, zdroje financování: materiál bude poskytnut ze strany MŽP; finanční náklady na modernizaci webu v rámci finančních zdrojů kraje

Termín splnění: dle časového plánu Zlínského kraje

VYHODNOCENÍ OPATŘENÍ B3:

- V rámci internetových stránek Zlínského kraje, byla na odkaze <https://zlinskykraj.cz/ochrana-ovzdusi> umístěna ke stažení příručka MŽP „Jak správně topit a ušetřit“.
- Tato příručka byla také zveřejněna na internetových stránkách vytvořených v rámci projektů měření kvality ovzduší zaměřených na vliv lokálních topenišť na místní znečištění. Tyto projekty byly realizovány za podpory Norských fondů Zlínským krajem, Odborem životního prostředí a zemědělství v průběhu topné sezóny 2023/2024. Příručka je volně ke stažení na přiloženém odkaze <https://www.mereniovdusi.cz/zlinsky-kraj-edukace-navody>.

Podopatření B4

Aktivita: Osvěta pomocí navázání spolupráce se Společenstvím kominíků ČR

Cíl: Cílem je šířit informace o správném vytápění ve spalovacích zařízeních. Jedním ze způsobů, jak tyto informace co nejvíce zpřístupnit mezi provozovatele je jejich uveřejnění na webu společenstva kominíků. Spolupráce zahrnuje zveřejnění databáze přímých kontaktů na osoby oprávněné v oboru kominictví, přehled právních předpisů a v neposlední řadě odpovědi častých dotazů v rámci webu Společenstva kominíků ČR.

Dílčí kroky:

Oslovení Společenství kominíků ČR

Interní gesce: odbor životního prostředí a zemědělství ve spolupráci se Společenstvím kominíků ČR

Náklady, zdroje financování: bez finančních nákladů

Termín splnění: dle časového plánu Zlínského kraje

VYHODNOCENÍ OPATŘENÍ B4:

- Seznam přímých kontaktů na osoby oprávněné v oboru kominictví pro Zlínský kraj je uveden na přiloženém odkaze [ZEMSKÉ SPOLEČENSTVO MISTRŮ KOMINICKÝCH](#)
- Přehled právních předpisů je uveden na přiloženém odkaze [právní předpisy](#)
- Seznam odpovědí na nejčastější dotazy je uveden na přiloženém odkaze [FAQ / časté dotazy](#)
- Odkaz na internetové stránky Zemského společenstva mistrů kominických je uveden na <http://www.ovzdusizlin.cz/>
- Spolupráce mezi Krajským úřadem Zlínského kraje, Odborem životního prostředí a zemědělství a Zemským společenstvem mistrů kominických proběhla formou odborné přednášky na poradě pracovníků vykonávajících činnosti na úseku ochrany ovzduší konané ve dnech 2. – 3. června 2022 a dále pak na úvodním semináři k projektu měření kvality ovzduší pod názvem Kontinuální monitoring kvality ovzduší v malých obcích na území Zlínského kraje konaném dne 12.10. 2023

Podopatření B5

Aktivita: Metodická pomoc při tvorbě časových plánů obcí

Cíl: Cílem je poskytnout metodickou pomoc při tvorbě časových plánů měst a obcí. V případě potřeby kraj poskytne konzultace jednotlivých opatření navrhovaných u samospráv.

Dílčí kroky:

Poskytnutí konzultace

Interní gesce: odbor životního prostředí a zemědělství ve spolupráci s ORP

Náklady, zdroje financování: bez finančních nákladů

Termín splnění: dle časového plánu Zlínského kraje

VYHODNOCENÍ OPATŘENÍ B5:

Kontaktní osobou za Krajský úřad Zlínského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství pro metodickou konzultaci z hlediska tvorby Časových plánů obcí Zlínského kraje byl Bc. Marek Gazárek.

V průběhu tvorby jednotlivých Časových plánů využili telefonické, elektronické či osobní konzultace zástupci Městských úřadů obcí s rozšířenou působností ORP Valašské Klobouky, ORP Vsetín, ORP Bystřice pod Hostýnem a ORP Otrokovice. Náhled do „metodiky“ tvorby časových plánů měst a obcí byl také součástí porady pracovníků vykonávajících činnosti na úseku ochrany ovzduší konané ve dnech 2. – 3. června 2022.

Podopatření B6

Aktivita: Porada pracovníků ochrany ovzduší a edukativní vystoupení autorizovaných osob

Cíl: Cílem je šířit informace o správném vytápění ve spalovacích zařízeních. Krajský úřad Zlínského kraje ve spolupráci s Krajským úřadem Olomouckého kraje realizuje v průběhu roku 2022 dvoudenní poradu pracovníků obcí s rozšířenou působností na téma ochrany ovzduší. V rámci této porady bude poskytnuta edukativní prezentace zástupců Společenstva kominíků ČR a dalších autorizovaných osob v oblasti ochrany ovzduší.

Dílčí kroky:

Oslovení Společenství kominíků ČR a jiných autorizovaných osob

Zaslání pozvánky na poradu pracovníků ochrany ovzduší

Realizace porady pracovníků ochrany ovzduší

Interní gesce: odbory životního prostředí a zemědělství (Krajský úřad Zlínského kraje a Krajský úřad Olomouckého kraje)

Náklady, zdroje financování: bez finančních nákladů

Termín splnění: dle časového plánu Zlínského kraje

VYHODNOCENÍ OPATŘENÍ B6:

Společná porada pracovníků odborů životního prostředí zabezpečujících státní správu a samosprávu na úseku ochrany ovzduší na krajských úřadech a na obcích s rozšířenou působností (obce III. typu) na území Zlínského a Olomouckého kraje a Ministerstva životního prostředí, Odboru výkonu státní správy VIII se uskutečnila ve dnech 2. – 3. června 2022 v hotelu Relax v Rožnově pod Radhoštěm. Porady se zúčastnili zástupci všech obecních úřadů obcí s rozšířenou působností Zlínského kraje vyjma zástupce obce Bystřice pod Hostýnem.

Odborné vstupy:

- 1) ENVltech Bohemia s.r.o. (Chaloupecký P.) – Nízkonákladové senzory na monitoring ovzduší a jejich smysluplné využití (Norské fondy)
- 2) E-expert, spol. s r.o. (Lollek V.) – Zkušenosti se zpracováním časových plánů k PZKO 2020+ na úrovni kraje i obce
- 3) Bucek s.r.o. (Bucek J.) – Nárůst žádostí provozovatelů spalovacích zdrojů na informace k přechodu ze ZP na náhradní paliva (např. LTO) v souvislosti se změnou situace na trhu s palivy
- 4) ZEMSKÉ SPOLEČENSTVO MISTRŮ KOMINICKÝCH (Súdek F., Machýček J.) – Praktické zkušenosti kominíků-revizních techniků spalinových cest v souvislosti s legislativními povinnostmi dle zákona o ochraně ovzduší
- 5) Beseda se zástupci OOO MŽP (Mrlina M., Gadas P., Breburdová V.) – dotazy ze strany ORP a KÚ (Právní rámec na úseku ochrany ovzduší, Spalovací zdroje, PZKO – Akční plány)
- 6) MŽP OVSS VIII (Ošťádal P.): Kontroly ORP; Novinky na úseku ochrany ovzduší – otázky z praxe; Výjezd do terénu – práce s geomorfologií krajiny

Obrázek 8: Přednášející ZEMSKÉ SPOLEČENSTVO MISTRŮ KOMINICKÝCH (Súdek F., Machýček J.)

Zdroj: KÚZK, Odbor životního prostředí a zemědělství

Obrázek 9: Porada pracovníků vykonávající činnosti na úseku ochrany ovzduší

Zdroj: KÚZK, Odbor životního prostředí a zemědělství

Kód opatření: PZKO_2020_3 (označení podopatření C)

Název opatření: Snížení vlivu stávajících stacionárních zdrojů na úroveň znečištění ovzduší – snižování fugitivních emisí a vykazovaných emisí

Cíl opatření a podpůrné informace: Cílem opatření je uložit v rámci povolení provozu emisní limity a technické podmínky provozu vedoucí ke snížení vykazovaných emisí. Cílem opatření je uložit dále odpovídající technické podmínky provozu k omezení fugitivních emisí suspendovaných částic u zdrojů znečišťování ovzduší a k omezení resuspenze. Fugitivní emise volně unikají do ovzduší mimo definované výduchy (jedná se např. o úniky z volného prostranství, oken, hal nebo netěsností) a mají významný vliv na kvalitu vnějšího ovzduší v místě svého působení.

Územní rozsah realizace opatření: Opatření je třeba realizovat u vybraných zdrojů obsažených v tabulce č. 76 PZKO 2020+ ; dále bude realizace probíhat nad rámec stanovených zdrojů v tabulce č. 76 PZKO 2020+ u všech ostatních zdrojů v rámci řízení dle § 11 odst. 2 písm. b) c) a d) a § 13 odst. 2 zákona o ochraně ovzduší posoudí-li krajský úřad, že by mohla být tato opatření aplikována

Gesce: krajský úřad

Komentář k opatření: V rámci opatření ke Snížení vlivu stávajících stacionárních zdrojů na úroveň znečištění ovzduší a snižování fugitivních emisí a vykazovaných emisí má krajský úřad do 6 měsíců od zveřejnění PZKO 2020+ prověřit možnost aplikace opatření (a zjištění, zda u daných provozovatelů jsou zastoupeny nejlepší dostupné techniky, dále jen „BAT“) u stávajících významných stacionárních zdrojů identifikovaných v tabulce č. 76 obsažené v PZKO 2020+. V případě, že bude zjištěno, že jsou naplněny podmínky pro zahájení řízení o změně provozu dle § 13 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší, zahájí krajský úřad bezodkladně řízení o změně povolení provozu. V případě integrovaných povolení se využije postup dle § 18 odst. 2 písm. d) zákona o IPPC. Pro Zlínský kraj byly identifikovány tyto významné stacionární zdroje: SAKER spol. s r.o., o.z. ALUSAK a ZPS – SLÉVÁRNA, a.s. Oba zdroje podléhají integrovanému povolení a budou krajským úřadem prověřeny. Dále bude krajským úřadem nad rámec požadavků opatření PZKO_2020_3 prověřováno, zda lze omezit úroveň znečištění ovzduší a snižování fugitivních emisí a vykazovaných emisí i u jiných zdrojů v rámci řízení dle § 11 odst. 2 písm. b) c) a d) a § 13 odst. 2 zákona o ochraně ovzduší, posoudí-li krajský úřad, že takové opatření je vhodné aplikovat.

Podopatření realizovaná krajem:

Podopatření C1

Aktivita: Prověření zdrojů identifikovaných v tabulce 76 PZKO 2020+

Cíl: Cílem opatření je snížení vlivu stávajících stacionárních zdrojů na úroveň znečištění ovzduší a snižování fugitivních emisí u významných stacionárních zdrojů na území Zlínského kraje (a dále zjištění, zda u daných provozovatelů jsou zastoupeny BAT)

Dílčí kroky:

Prověření zdrojů

Zahájení řízení

Interní gesce: odbor životního prostředí a zemědělství

Náklady, zdroje financování: bez finančních nákladů

Termín splnění: dle časového plánu Zlínského kraje

VYHODNOCENÍ OPATŘENÍ C1:

Provozovatel: ZPS – SLÉVÁRNA, a.s., se sídlem třída 3. května 1172, 763 02 Zlín, Malenovice, s přiděleným IČO 479 08 319

Zařízení: Slévárna litiny o výrobní kapacitě 100 t denně

Pro slévárny železných kovů nebyly vydány závěry o nejlepších dostupných technikách (BAT).

Provozovatel v předstihu požádal o povolení ekologizace slévárny. Ekologizace spočívala ve snížení emisí TZL z vybraných výduchů vyjmenovaných stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, snížení prašnosti v pracovním prostředí a tím snížení fugitivních emisí TZL z objektu slévárny.

Ekologizace slévárny byla povolena rozhodnutím č. j. KUZL 46231/2018 ze dne 11.10.2018.

Ověření realizace navržených opatření „Snížení prašnosti ve slévárně společnosti ZPS – SLÉVÁRNA, a.s.“ krajský úřad provedl v rámci přezkumu integrovaného povolení č. j. KUZL 78140/2023 ze dne 11.09.2023 (protokol č. 82/2023/ŽPZE). Současně bylo konstatováno, že provozovatel zařízení zrealizoval navržená opatření a tím splnil požadavky vyplývající z Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Střední Morava (CZ07).

Provozovatel: SAKER spol. s r.o., odštěpný závod ALUSAK, Na Sádkách 3475, Kroměříž, PSČ 767 01, IČO 46960830

Zařízení: ALUSAK Kroměříž – výroba hliníkových slitin

Provoz zařízení byl porovnán a dán do souladu s nejlepšími dostupnými technikami (BAT) v rámci řízení o změně integrovaného povolení č. 4 – rozhodnutím ze dne 11.9.2017 č.j. KUZL 40957/2017. Plnění závazných podmínek integrovaného povolení proběhlo v rámci přezkumu konaného v provozu zařízení dne 08.04.2022 (Protokol o výsledku přezkumu plnění závazných podmínek integrovaného povolení č. 14/2020/ŽPZE č.j. KUZL 29213/2022)

Podopatření C2

Aktivita: Aplikace vhodných nástrojů a opatření v řízeních dle § 11 odst. 2

Cíl: Cílem opatření je snížení vlivu stávajících stacionárních zdrojů na úroveň znečištění ovzduší a snižování fugitivních emisí u stávajících a budoucích zdrojů na území Zlínského kraje, které podléhají povolení provozu krajského úřadu. Posoudí-li krajský úřad, že takové opatření je vhodné aplikovat, lze využít formu technické podmínky k zamezení úniku fugitivních emisí a jejich resuspenze (zavírání oken, pravidelný úklid pracoviště, pravidelný úklid příjezdových komunikací a parkovišť, vypínání motorů nákladních aut při nakládce/vykládce, snížení pojízdné rychlosti v rámci podnikových areálů, omezení prašnosti ze stavební činnosti); dohodu o výsadbě izolační zeleně; aplikace zpřísněných emisních limitů

Dílčí kroky:

Posouzení možné aplikace vhodného nástroje

Aplikaci v rámci povolení provozu/závazného stanoviska o které je požádáno z podnětu provozovatele

Interní gesce: odbor životního prostředí a zemědělství

Náklady, zdroje financování: bez finančních nákladů

Termín splnění: dle časového plánu Zlínského kraje

VYHODNOCENÍ OPATŘENÍ C2:

Krajský úřad, jakožto orgán ochrany ovzduší se nad rámec požadavků PZKO rozhodl, že ve svých rozhodnutích bude stanovovat technické podmínky provozu, zpřísněné emisní limity či jiná opatření vedoucí ke snižování resuspenze tuhých znečišťujících látek. Takové technické podmínky stanovil mezi lety 2020-2024 v celkem 255 rozhodnutích. Stanovení zpřísněných emisních limitů pro TZL nebo TOC (jako významný prekurzor TZL) bylo aplikováno celkem ve 29 rozhodnutích.

Mimo výše uvedené, bylo v rámci omezování rozptylu TZL a jejich dalšímu šíření k obytné zástavbě po dohodě s provozovatelem vyjmenovaných stacionárních zdrojů realizováno 17 sadeb izolační zeleně.

Opatření Časového plánu označena jako PZKO_2020_4 byla stanovena nad rámec PZKO, jedná se o opatření, jež jsou součástí Generelu dopravy Zlínského kraje (dále jen „GDZK“). Do časového plánu byly zahrnuty z důvodu provázanosti GDZK na ochranu ovzduší ve Zlínském kraji, neboť jeho specifické cíle vyplývající z akčního plánu podpory a mobility a souvisejících potřeb dopravní infrastruktury ve Zlínském kraji přímo pomáhají zlepšovat kvalitu ovzduší. Tento plán však z hlediska dlouhodobého plnění podléhá samostatnému vyhodnocování a není tak součástí tohoto dokumentu.

3. NÁVAZNOST NA AKTUALIZACI PROGRAMU ZLEPŠOVÁNÍ KVALITY OVZDUŠÍ 2020+ ZE DNE 31.5. 2024

Stav překračování imisních limitů pro částice PM10 a PM2,5 na území v zóny Střední Morava – CZ07:

- Na základě posledních dostupných validovaných dat (rok 2022) imisního monitoringu kvality ovzduší¹⁵¹ lze konstatovat, že na území zóny Střední Morava – CZ07 nedochází k překračování imisního limitu pro denní koncentrace částic PM10 ani pro roční koncentrace částic PM2,5 (data za rok 2022).
- Dle modelové projekce vývoje kvality ovzduší k roku 2025 lze očekávat, že koncentrace částic PM10 a PM2,5 budou setrvávat pod hodnotu imisního limitu i nadále.

Stav překračování imisního limitu pro benzo[a]pyren na území zóny Střední Morava – CZ07:

- Na základě posledních dostupných validovaných dat (rok 2022) imisního monitoringu kvality ovzduší¹⁵² lze konstatovat, že na území zóny Střední Morava – CZ07 stále dochází k překračování ročního imisního limitu pro benzo[a]pyren (data za rok 2022).
- Dle modelové projekce vývoje kvality ovzduší k roku 2025 lze uzavřít, že u imisních koncentrací benzo[a]pyrenu lze v dohledné době, tj. do roku 2025, očekávat na území zóny Střední Morava – CZ07 dosažení souladu s imisním limitem pro benzo[a]pyren.

Výše uvedené hodnocení překračování imisních limitů a modelové projekce vývoje kvality ovzduší do roku 2025 lze shrnout tak, že:

- S ohledem na cíle stanovené pro částice PM10, PM2,5 a benzo[a]pyren PZKO CZ07 2020 plní svůj účel a závěry v něm učiněné je možné považovat i nadále za platné, a to bez ohledu na posun platnosti zákazu provozu zastaralých kotlů, který je těžištěm projektovaného snížení znečištění ovzduší dle PZKO CZ07 2020.

Zdroj: Text převzat z Věstníku Ministerstva životního prostředí, čj. MZP/2024/080/209, květen 2024, str. 80 - 81

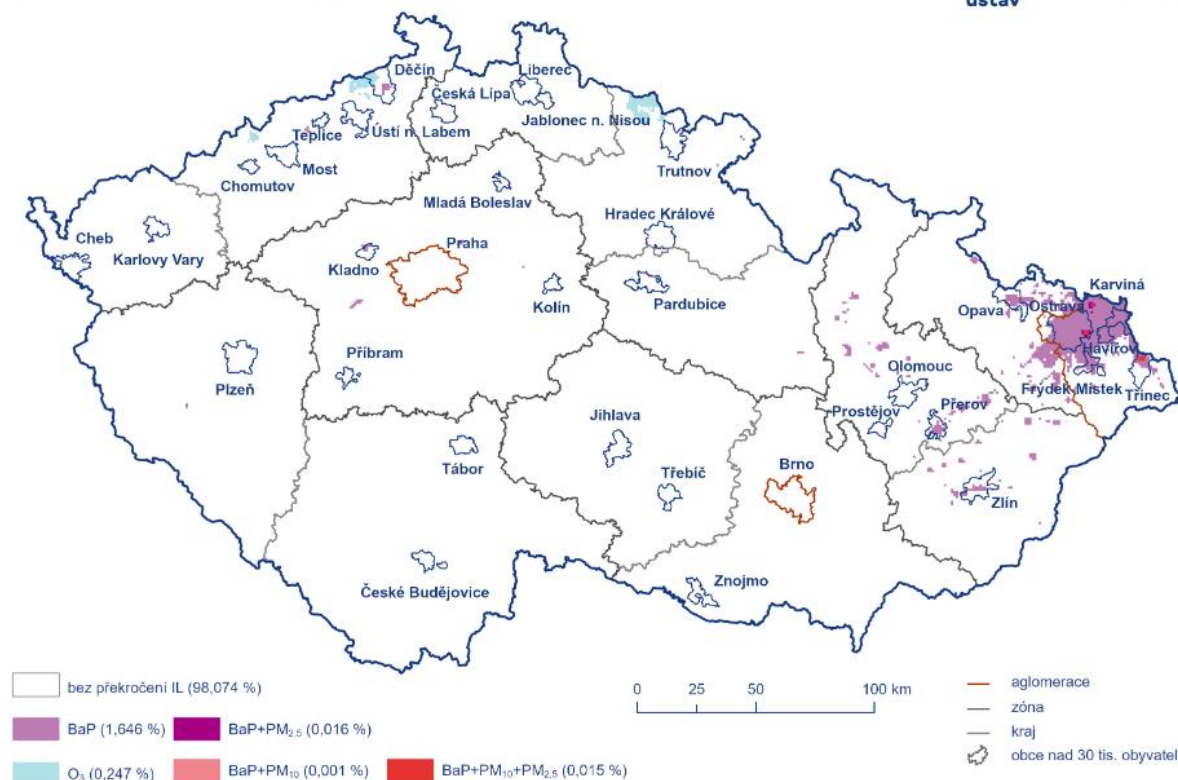
4. ZÁVĚR

Na základě výše uvedeného vyhodnocení je patrné, že stávající opatření jsou dostatečná a je potřeba pokračovat v jejich plnění. **Předpoklad dosažení optimální hladiny úrovně znečištění pod zákonem stanovenou hranici imisních limitů je ve Zlínském kraji do konce roku 2025.** Klesající trend lze pozorovat na obr. č. 10 níže:

Obrázek 10: Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví, 2022

Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví vybraných skupin látek, 2022

Český
hydrometeorologický
ústav

Zdroj: ČHMÚ - Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2022

SEZNAM ZKRATEK

B(a)P - Benzo(a)pyren

BAT - Nejlepší dostupné technologie/techniky (z anglického „Best Available Technology/Techniques“)

ČHMÚ - Český hydrometeorologický ústav

EAK – Energetická agentura Zlínského Kraje

GDZK - Generel dopravy Zlínského kraje

KÚZK – Krajský úřad Zlínského kraje

MŽP - Ministerstvo životního prostředí

NFR - Nomenklatura pro podávání zpráv (z anglického „Nomenclature for Reporting“)

ORP - Obec s rozšířenou působností

OÚ – Obecní úřad

PZKO – Program zlepšování kvality ovzduší

ŘSD ČR - Ředitelství silnic a dálnic České republiky

SŽ – Správa železnic

TZL – Tuhé znečišťující látky

„zákon o ochraně ovzduší“ - Zákon č. 201/2012 Sb. Zákon o ochraně ovzduší

„zákon o IPPC“ - Zákon č. 76/2002 Sb. Zákon o integrované prevenci a o omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci)

SEZNAM TABULEK

Tab. č. 1_ČHMÚ – Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2019, kapitola VII., str. 130

Tab. č. 2_MŽP – Program zlepšování kvality ovzduší 2020+, Zóna Střední Morava, str. 140

Tab. č. 3_MŽP – Program zlepšování kvality ovzduší 2020+, Zóna Střední Morava, str. 141

Tab. č. 4_MŽP – Program zlepšování kvality ovzduší 2020+, Zóna Střední Morava, str. 142

Tab. č. 5_MŽP – Program zlepšování kvality ovzduší 2020+, Zóna Střední Morava, str. 143

Tab. č. 6_MŽP – Program zlepšování kvality ovzduší 2020+, Zóna Střední Morava, str. 144

Tab. č. 7_MŽP – Program zlepšování kvality ovzduší 2020+, Zóna Střední Morava, str. 145

Tab. č. 8_KÚZK – Odbor strategického rozvoje kraje

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. č. 1_ČHMÚ - Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2019, kapitola VII., str. 131

Obr. č. 2_ČHMÚ - Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2019, kapitola IV.2, str. 49

Obr. č. 3 a č. 4_ČHMÚ - Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2019, kapitola IV.2, str. 45

Obr. č. 5 Městský úřad Kroměříž

Obr. č. 6 Tým SMOKEMAN <https://ceet.vsb.cz/vec/cs/smokeman-zasahuje/kalendar-akci/show-z-roku-2022/9.-6.-2022-bystrice-pod-hostynem/#lg=1&slide=2>

Obr. č. 7 Městský úřad Valašské Klobouky (<https://www.valasskeklobouky.cz/smokeman-ve-valasskych-kloboukach/gs-15596/p1=54615>)

Obr. č. 8 Ing. Ivo Kunc, KÚZK

Obr. č. 9 Ing. Ivo Kunc, KÚZK

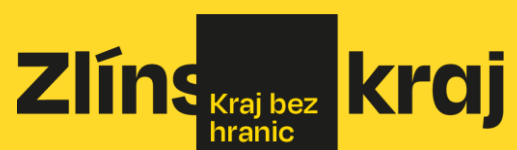
Obr. č. 10 ČHMÚ - Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2022, str. 8

Zpracovatel:

Bc. Marek Gazárek
Ochrana ovzduší

Oddělení technické ochrany prostředí a energetiky ■ Odbor životního prostředí a zemědělství
Krajský úřad Zlínského kraje ■ tř. Tomáše Bati 21 ■ 761 90 Zlín
577 043 378 www.kr-zlinsky.cz

Krajský úřad Zlínského kraje 2024